Lääkekuljetusten vaatimustaso korkealla

Kirjoittanut Auto, tekniikka ja kuljetus
10.05.2021 00:00

Volvon kori on kokosivun aukeava 7,5 metrinen kori. Tämä kokoluokka on tarkoitettu isompien erien jakeluun lääketukuista keskussairaaloille ja apteekeille.

Ylimarkussa toimiva NEK Oy on Pohjois-Euroopan markkinoilla toimiva korinvalmistaja. Yhtiön kehitystyön lähtökohtana on ollut tiivis yhteistyö elintarvike- ja lääkealan sekä kuorma-autonmyyjien ja niiden käyttäjien kanssa. Auto, tekniikka ja kuljetus selvitteli yhtiön tuotteita, ja erityisesti lääkekuljetuksiin soveltuvaa NEK Pharma mallistoa. NEK Oy on kehittänyt NEK Pharma malliston yhdessä lääkealan toimijoiden kanssa, jotta pystytään vastaamaan lääkkeiden ja rokotteiden kasvaviin kuljetusvaatimuksiin.

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimean valvomat ja edellyttämät vaatimukset koskevat esimerkiksi kuljetusten lämpötiloja, niiden seurantaa ja sekä poikkeamien hallintaa. Asia on hyvin vakava, sillä jos lääkkeiden kuljetuksessa on todettu jonkin lääke-erän osalta poikkeama tavoitelämpötiloista, niin periaatteessa koko erä on käyttökiellossa.

Iveco Dailyn kokoluokka on tarkoitettu lääkejakeluun, jossa kertamäärät ja jakelukierroksen pituus on lyhyempi. Korin yläreunassa oleva BNA on virallinen ATP-luokitus koreihin, joissa yhdistyvät FNA- ja CNA-luokitukset. Lääkeyhtiöt ovat alkaneet vaatia BNA- luokitusta pohjoismaisissa olosuhteissa tapahtuviin lääkekuljetuksiin.

Lääkealan kuljetuksissa on huomattavasti korkeampi vaatimustaso kuin elintarvikkeiden kansainvälisien kuljetuksien ATP-sopimuksen mukaisesti luokitelluissakoreissa, joita yleisesti on lääkekuljetuksissa käytetty. Esimerkiksi FNA- ja FCR-luokitellut korit toimivat hyvin kesäkuumalla, jolloin jäähdytyskapasiteettia on riittävästi. Mutta talvipakkasilla, ne eivät pysty pitämään lääkekuormaa riittävän lämpöisenä, vaan lääkkeet saattavat jopa jäätyä.

Tämän vuoksi koreissa on oltava myös vähintään ATP-sopimuksen mukainen CNA-luokitus, jolla taataan oikea lämpötila kovimmillakin pakkasilla. Lisäksi kuormatilan lattian ja yläosan lämpötilan täytyy lääkekuljetuksissa olla aina oikealla tasolla. Siksi kuormatiloille on asetettu lisävaatimus, että lämpötila pitää olla tavoitelämpötilassa riippumatta siitä, onko lääkelaatikko

lattialla tai ylhäällä muiden tavaroiden päällä.

Renaultin päälle rakennettu MiniPharma on uusi tuote, jolla taataan lääkkeiden kuljetus oikeassa lämpötilassa keskussairaaloista terveyskeskuksiin ja siitä edelleen kotihoitoon, joissa kuljetusten lämpötilaseurantaa ei ole ollut aikaisemmin mahdollista vaatia. **Lääkekuljetukset kehitystyönä**

NEK Oy on testannut NEK Pharma malliston tuotteiden lämmön tasaisuutta Eurofins Expert Services Oy:n Vihdin Vakolassa sijaitsevassa toimipisteessä. Siellä on esimerkiksi demonstroitu lääkkeiden todellisia jakelukuljetuksia. Tutkimuksia on tehty niin, että kuljetuksiin on lähdetty täysillä kuormilla, kuormatilan ovia on availtu todellisien jakelumäärien mukaan ja paluumatka on ollut tyhjänä ajoa. Tutkimuksien tavoitteena oli, että kaikkien lääkelaatikoiden lämpötilan täytyy olla neljän asteen heittelyn sisällä, vaikka ulkonaolisi +30 astetta tai -30 astetta. Se myös saavutettiin.

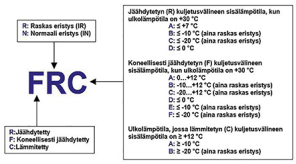

Kuvassa ATP- luokitusmerkkinnöistä. Kuvalähde on Kymäketju. fi_ATP-Luokitusmerkinta.

Myös elintarvikekuljetuksiin NEK Oy:ssä uskotaan NEK Pharma malliston menestykseen. Huomioitavaa on, että elintarvikekuljetuksessa on paljon lämpötilaherkkiä tuotteita, joille kuitenkin hyväksytään tietty poikkeama lämpötiloissa. NEK Pharma -tuotteisto poistaa tämän ongelman kokonaan ja siksi laitteisto soveltuukin mainiosti herkkien elintarvikkeiden kuljetuksiin. Näin vaativaa tasaisuusvaatimusta ei ATP-määräysten mukaisessa testauksessa ja hyväksynnässä ole. - Toinen kasvava sektori on raskaankaluston NEK FIXER -huoltoautot. FIXER -mallistollaan NEK on markkinajohtaja Suomessa. Tuotteella on lisäksi vahva asema Pohjoismaissa, jonne sitä toimitetaan vuosittain 30–40 kappaletta. NEK Oy:n arvot ovat asiakkaiden liikennetoiminnan tukeminen, henkilöstön sitouttaminen ja muiden sidosryhmien huomioiminen kaikessa toiminnassa. Näihin arvoihin tukeudumme jatkossakin, yhtiön hallituksen puheenjohtaja Tapani Koski toteaa.

Elintarvikkeiden kuljetusta Rooman torilla. Näinkin ne voidaan kuljettaa, mutta valvojaviranomainen ei oletettavasti ole tavasta kovin mielissään.

Vuodesta 85 Perheyritys NEK Oy (aikaisemmin Närpiön Erikoisvaunut) perustettiin vuonna

1985, jolloin yrityksen toiminta alkoi pienessä vuokrahallissa Ylimarkun keskustassa. Tuotteina olivat siirrettävät työmaa- ja työtilat sekä tilauksesta tehtävät CD-asuntovaunut. Vuonna 1987 yhtiö siirtyi nykyiselle paikalleen, johon valmistuivat 450 neliön suuruiset toimitilat. Ne ovat edelleen käytössä, mutta ovat vain osa nykyisiä halli- ja toimistotiloja.
Kuorma-autojen jakelukoreja alettiin valmistaa 1990-luvun alussa, jolloin niitä tehtiin 3,4–12 tonnisiin kuorma-autoihin. Niiden kysyntä oli alusta asti kovaa, ja ne olivatkin yhtiön päätuote jo vuonna 1992. Kuorma-autojen umpikorit tulivat valikoimaan vuonna 1995, joilla yhtiön osakepohjaa laajennettiin ulkopuolisilla sijoittajilla.

Pelkästään kuorma-autoihin NEK Oy siirtyi vuonna 2002, jolloin muut palvelut siirtyivät sisaryhtiö M-Partners Oy:n alaisuuteen. Samana vuonna aloitettiin huoltoautojen korien valmistus- ja myyntiyhteistyö Norjalaisen Stavangerissa toimivan Paltek A/S:n kanssa. Yhteistyö jatkuu edelleen noin 30-40 ajoneuvon vuosimäärällä.

Nykyisin toiminta käsittää kaikki kuorma-autojen korit aina 28 tonnin kokonaispainoon saakka. Lääkekuljetuksiin soveltuvatsekä ATP- ja ADR- luokitellut korit ovat osa tuotevalikoimaa.

Teksti | Jouni Koskiniemi, kuvat | NEK Oy ja Jouni Koskiniemi

TILAA AUTO, TEKNIIKKA JA KULJETUS!